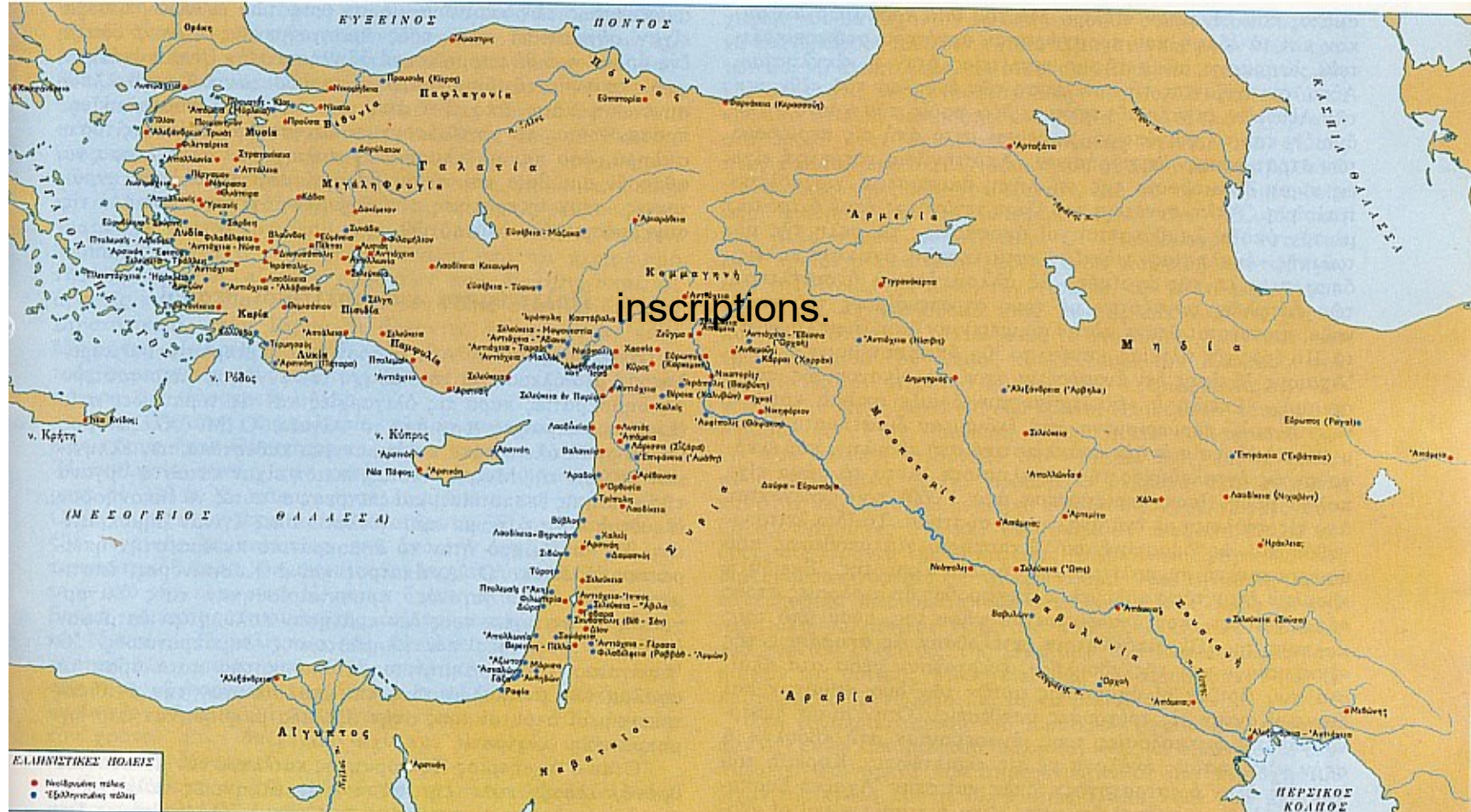

Είδη ελληνοιστικών πόλεων

- Παλαιές πόλεις-κράτη
  - Αυτόνομες πόλεις
  - Πόλεις στη σφαίρα κυριαρχίας των βασιλέων
- Νεοϊδρυμένες πόλεις
- Πόλεις-πρωτεύουσες βασιλείων

Ελληνικές και εξελληνισμένες πόλεις στην ελληνιστική Ανατολή

Χαρακτηριστικά ελληνιστικών πόλεων

Στοιχεία διαφορετικότητας

- Χρόνος και συνθήκες ίδρυσης
- Γεωγραφική θέση
- Πληθυσμός
- Σχέση με τους βασιλείς

Κοινό υπόβαθρο

- Θεσμοί - πολίτευμα
- Κοινωνική διαστρωμάτωση
- Κτίρια, πολεοδομία
- Τρόπος ζωής
- Δίκτυα σχέσεων

Εσωτερική οργάνωση των ελληνοιστικών πόλεων

Συγκεκριμένη εδαφική επικράτεια

Οργάνωση του σώματος των πολιτών σε φυλές και δήμους

Συλλογικά πολιτειακά όργανα

Αξιωματούχοι

Νόμοι, ψηφίσματα

Νομίσματα

Πολίτευμα-Θεσμοί

- Εκκλησία του δήμου
- Βουλή
- Δικαστήρια
- Αξιωματούχοι

Κοινωνικές ομάδες

Πολίτες

Μέτοικοι

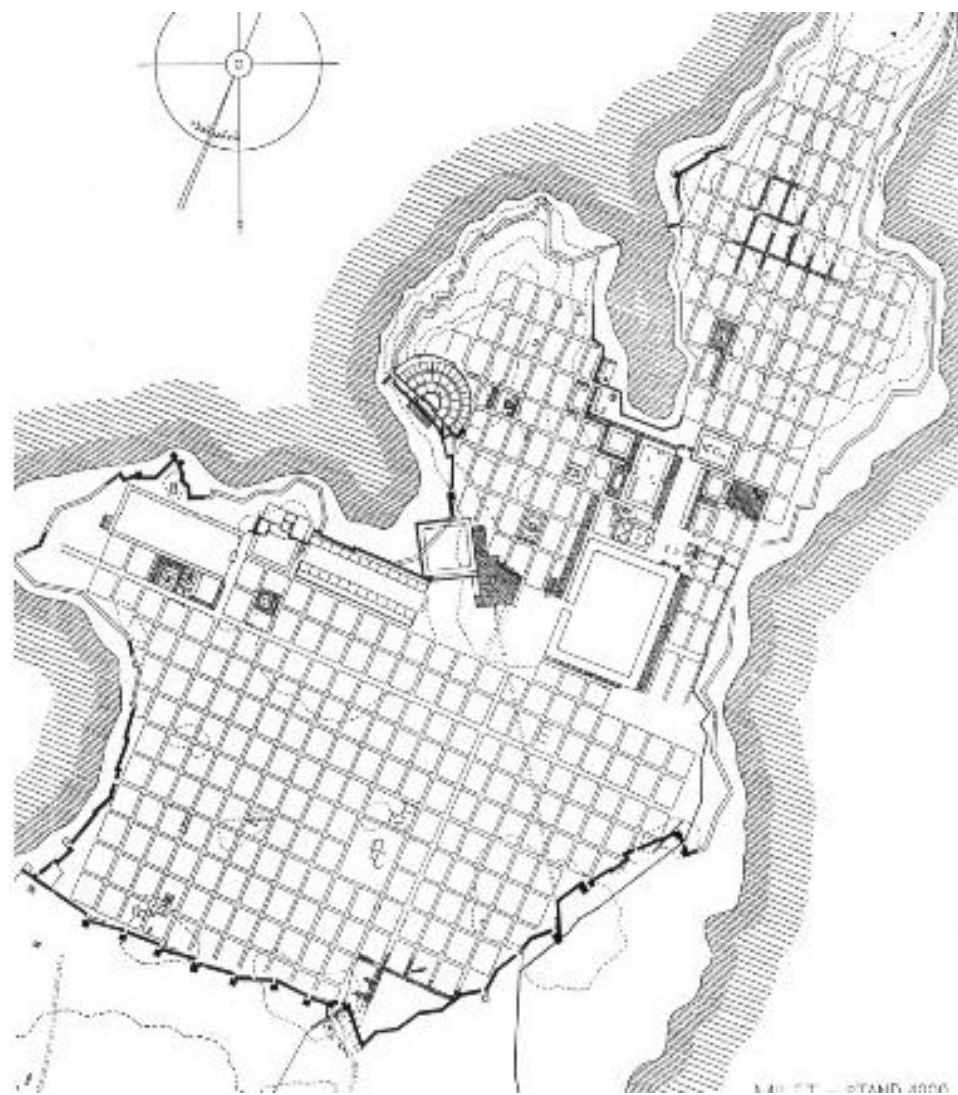
Παροικούντες, παρεπιδημούντες

Δούλοι

Πολεοδομική οργάνωση Κτήρια

- Ιπποδάμειο σύστημα
- Κεντρικοί δρόμοι με στοές
- Θέατρα, στάδια,
- Γυμνάσια
- Τείχη
- Ανάκτορα (στις βασιλικές πρωτεύουσες)
- Βιβλιοθήκες

Έφεσος

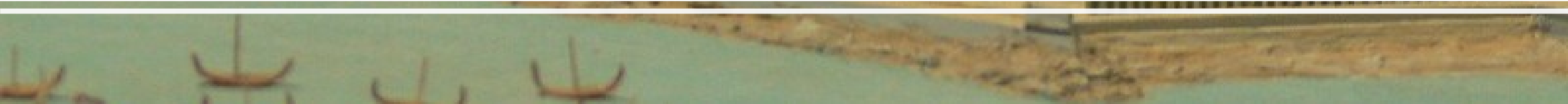

Ηρακλείδης Κρητικός Ι

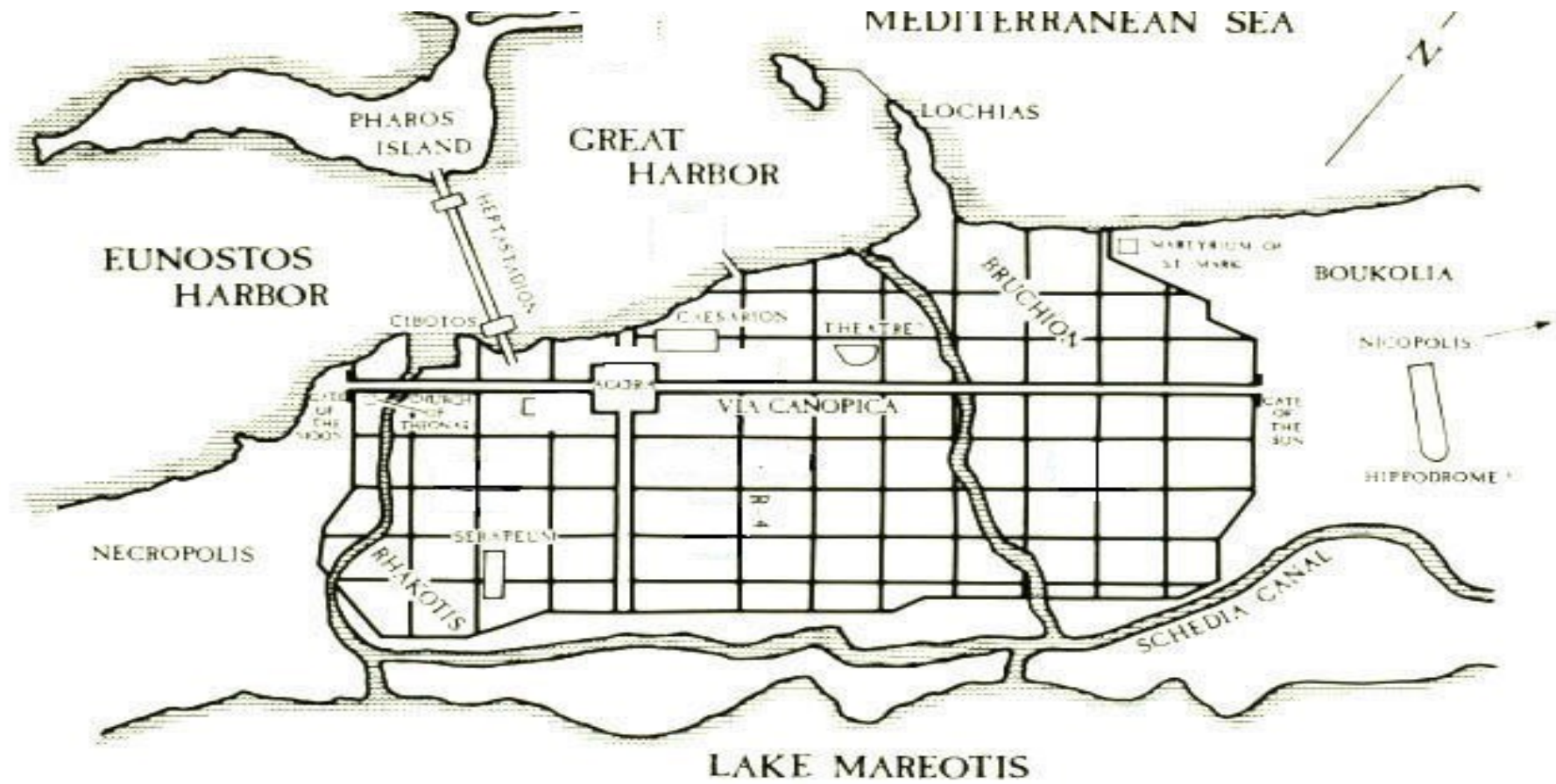
Ἡ δὲ πόλις *ξηρὰ* πᾶσα, *οὐκ εὐνδρος, κακῶς*
ἐρρυμοτομημένη διὰ τὴν ἀρχαιότητα. Αἶ μὲν πολλαὶ τῶν
οἰκιῶν *εὐτελεῖς*, ὀλίγαι δὲ χρήσιμαί. Ἀπιστηθεῖη δ' ἂν
ἐξαίφνης ὑπὸ τῶν ξένων θεωρουμένη, εἰ αὕτη ἐστὶν ἢ
προσαγορευομένη τῶν Ἀθηναίων πόλις· μετ' οὐ πολὺ δὲ
πιστεύσειεν ἂν τις. ὧδε ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ
κάλλιστον· *θέατρον* ἀξιόλογον, μέγα καὶ θαυμαστόν,
Ἀθηνᾶς *ιερόν πολυτελές*, ἄξιον θεᾶς, ὃ καλούμενος
Παρθενών, ὑπερκείμενον τοῦ θεάτρου, μεγάλην
κατάπληξιν ποιεῖ τοῖς θεωροῦσιν ... *Γυμνάσια τρία*,
Ἀκαδημία, Λύκειον, Κυνόσαργες· πάντα κατάδεντρά τε
καὶ τοῖς ἐδάφεσι ποώδη. *Ἑορταὶ παντοδαπαί* φιλοσόφων
παντοδαπῶν ψυχῆς *ἀπάται καὶ ἀνάπαυσις*· *σχολαὶ*
πολλαί, θεαὶ συνεχεῖς.

Αλεξάνδρεια

Σχεδιαστική αναπαράσταση της Αλεξάνδρειας στην Αίγυπτο

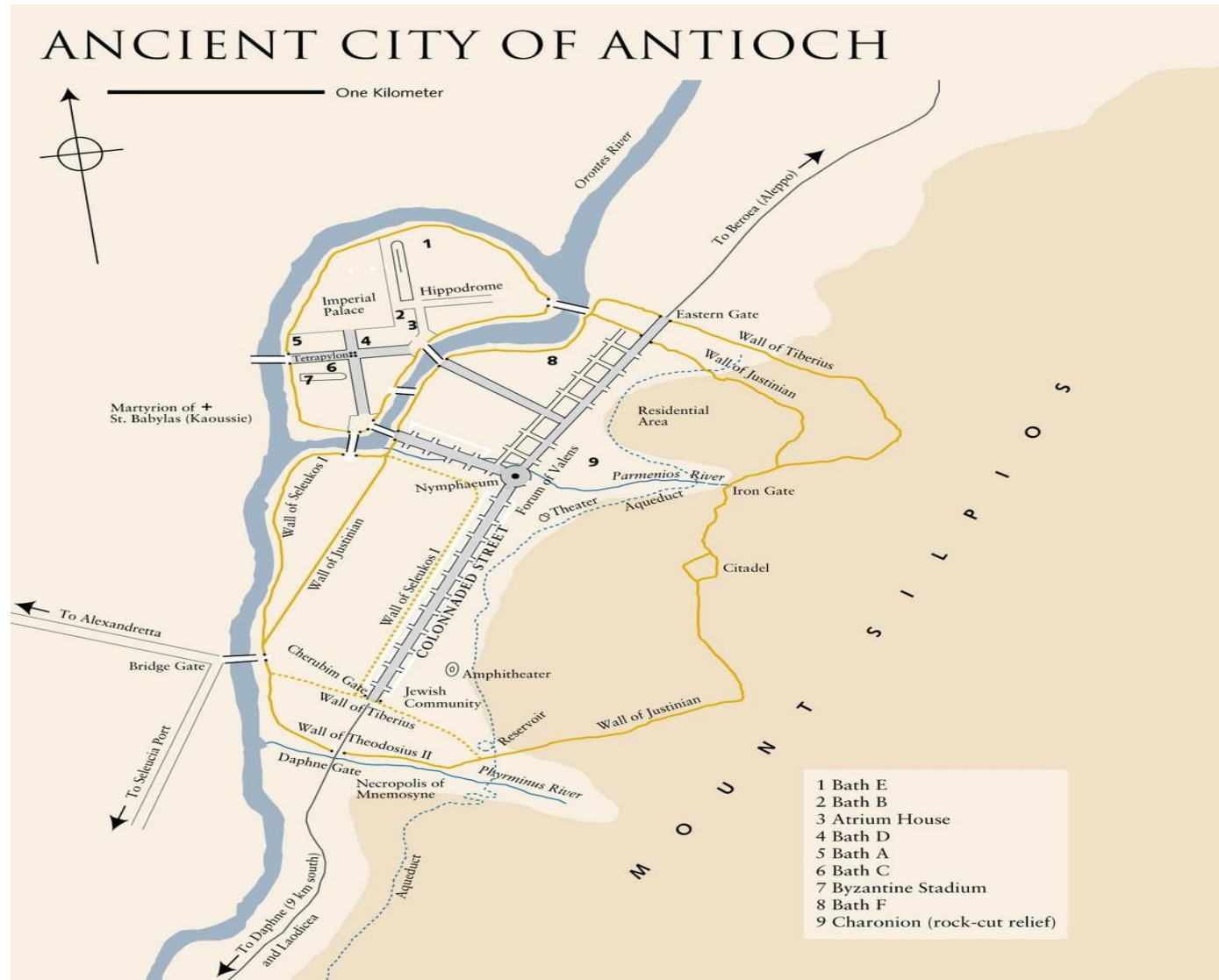

ALEXANDRIA

Αντιόχεια (σχεδιάγραμμα)

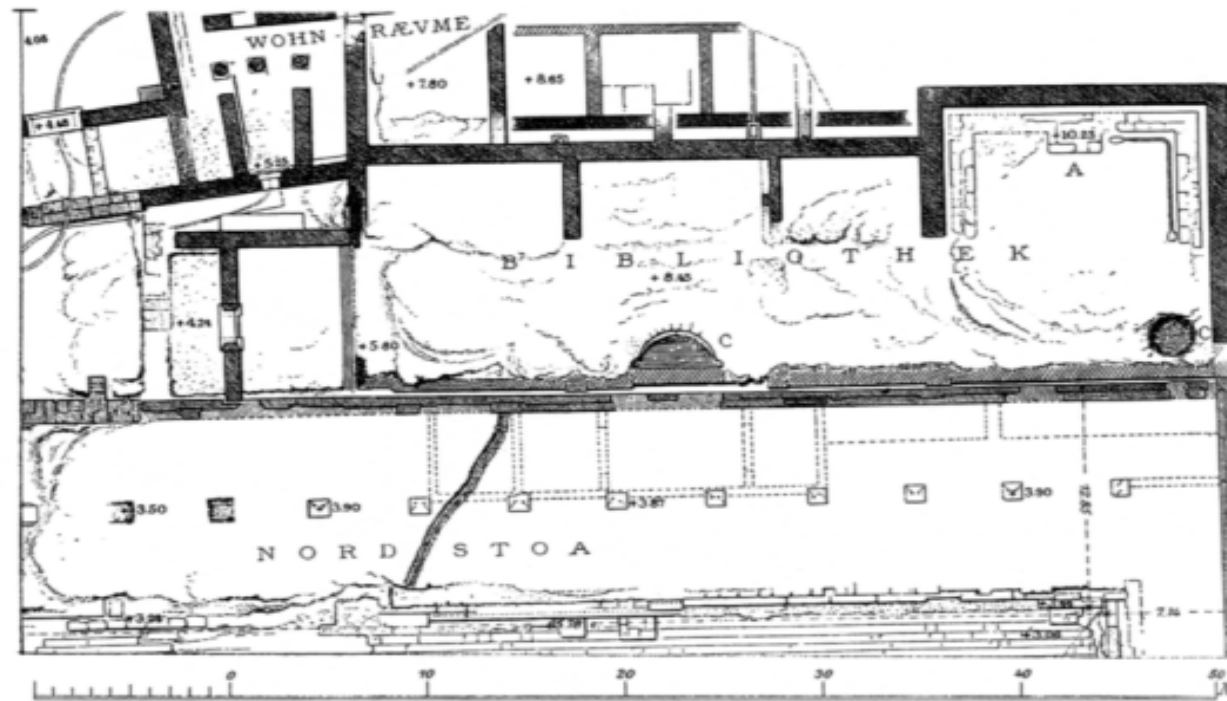

Πέργαμος

Κάτοψη της βιβλιοθήκης της Περγάμου

Ρόδος

Άγος

Σικυών

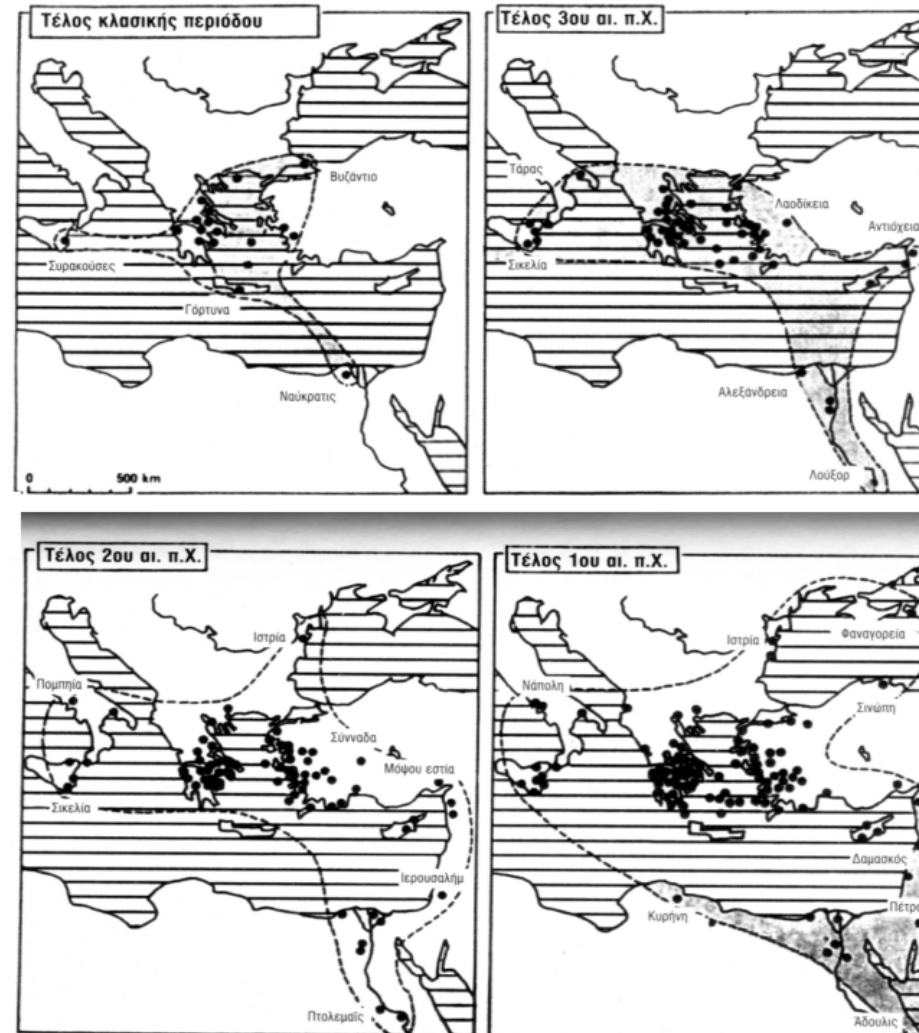

Μεγαλόπολις

Η εξάπλωση των Γυμνασίων κατά την ελληνιστική εποχή

Αἰ Χανούμ (Αλεξάνδρεια του Ὠξου;)

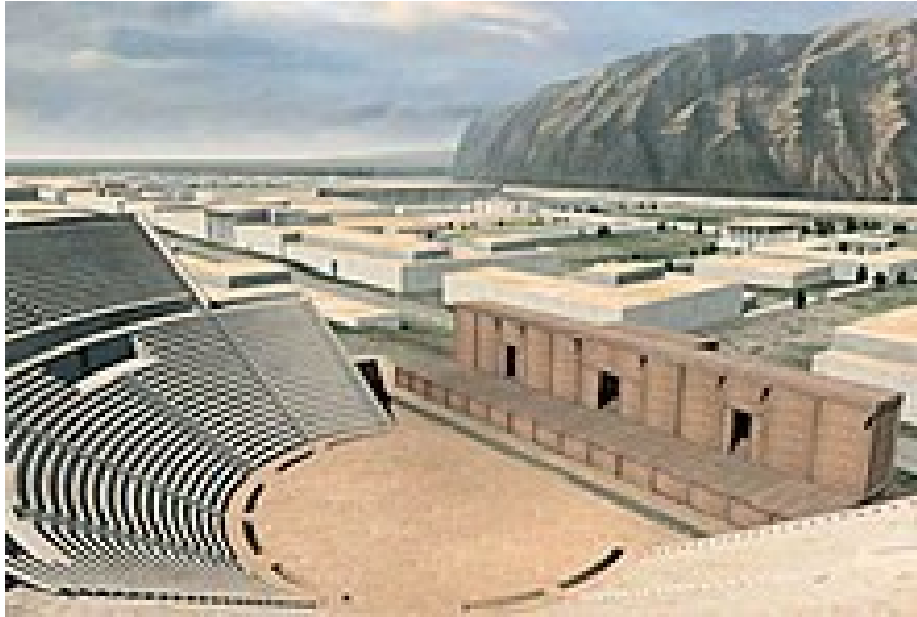

Η εξέδρα του γυμνασίου στο 'Αϊ Χανούμ (2^{ος} αι. π.Χ.)

Επιγραφή από το Ηρώο του Κινέα
Αἰ Χανούμ, 300-250 π.Χ.

IK Estremo Oriente 382

ἀνδρῶν τοι σοφὰ ταῦτα παλαιοτέρων
ἀνάκει[τα]ι ῥήματα ἀριγνώτων Πυθοῖ ἐν
ἡγαθείαι· ἐνθεν ταῦτ[α] Κλέαρχος
ἐπιφραδέως ἀναγράψας εἶσατο
τηλαυγῆ Κινέου ἐν τεμένει.

Αυτά τα σοφά λόγια των διάσημων ανδρών του παρελθόντος είναι αφιερωμένα στον ιερότατο Πύθιο (Απόλλωνα), από όπου ο Κλέαρχος, μεταγράφοντάς τα, τα έχει τοποθετήσει ακτινοβολόντα στο τέμενος του Κινέα.

[ἔπου θεῶ] [νόμῳ πείθου]

[θεοὺς σέβου] [γονεῖς αἰδοῦ]

[ἦττῶ ὑπὸ δικαίου] [γνῶθι μαθῶν]

[ἀκούσας νόει] [σαυτὸν ἴσθι] [γαμεῖν

μέλλε] [καιρὸν γνῶθι] [φρόνει θνητά]

[ξένος ὦν ἴσθι] [ἔστιαν τίμα] [ἄρχε

σεαυτοῦ] **[φίλοις βοήθει] [θυμουῖ κράτει]**

[φρόνησιν ἄσκει] [πρόνοιαν τίμα] [ῥοκῶ

μὴ χρῶ] [φιλίαν ἀγάπα] [παιδείας

ἀντέχου] [δόξαν διώκε] [σοφίαν ζήλου]

[καλὸν εὖ λέγε] [ψέγε μηδένα] [ἐπαίνει

ἀρετῆν] **[πρᾶττε δίκαια] [φίλοις εὐνόει]**

[ἐχθροὺς ἀμύνου] [εὐγένειαν ἄσκει]

[κακίας ἀπέχου] [κοινὸς γίνου] [ἴδια

φύλαττε] [ἀλλοτρίων ἀπέχου] [ἄκουε

πάντα] [εὐφημος ἴσθι] **[φίλω χαρίζου]**

[μηδὲν ἄγαν] [χρόνου φείδου] [ῥα τὸ

μέλλον] [ὑβριν μίσει] [ικέτας αἰδοῦ]

[παῖσιν ἀρμόζου] [υἱοὺς παίδευε]

[ἔχων χαρίζου] [δόλον φοβοῦ] [εὐλόγει

πάντας] φιλόσοφ[ος γίνου] [ῥοκῶ κρῖνε]

[γνοῦς πρᾶττε] [φόνου ἀπέχου] [εὐχου

δυνατά]

[σοφοῖς χρῶ] [ἦθος δοκίμαζε] [λαβὼν

ἀπόδος] [ὑφορῶ μηδένα] [τέχνη χρῶ] [ὄ

μέλλεις, δός] [εὐεργέτας τίμα] [φθόνει

μηδενί] [φυλακῆ πρόσεχε] [ἐλπίδα αἶνει]

[διαβολὴν μίσει] [δικαίως κτῶ] [ἀγαθοὺς

τίμα] [κριτὴν γνῶθι] [γάμους κράτει]

[τύχην νόμιζε] [ἐγγύην φεῦγε] [ἀπλῶς

διαλέγου] [ὁμοίοις χρῶ] [δαπανῶν

ἄρχου] [κτώμενος ἥδου] [αἰσχύνην

σέβου] [χάριν ἐκτέλει] [εὐτυχίαν εὐχου]

[τύχην στέργε] [ἀκούων ῥα] [ἐργάζου

κτητά] [ἔριν μίσει] [ῥνειδος ἔχθαιρε]

[γλῶτταν ἴσχε] [ὑβριν ἀμύνου] [κρῖνε

δίκαια] [χρῶ χρήμασιν] [ἀδωροδόκητος

δίκαζε] [αἰτιῶ παρόντα] **[λέγε εἰδώς]**

[βίας μὴ ἔχου] [ἀλύπως βίου] [ὁμίλει

πρᾶως] [πέρας ἐπιτέλει μὴ ἀποδειλιῶν]

[φιλοφρόνει παῖσιν] [υἱοῖς μὴ καταρῶ]

[γυναικὸς ἄρχε] [σεαυτὸν εὖ ποίει]

[εὐπροσήγορος γίνου] **[ἀποκρῖνου ἐν**

καιρῶ] [πόνει μετ' εὐκλείας] [πρᾶττε

ἀμετανοήτως] [ἀμαρτάνων μετανόει]

[ὀφθαλμοῦ κράτει] **[βουλεύου χρόνῳ]**

IK Estremo Oriente 384

παῖς ὧν κόσμιος γίνου,
ἡβῶν ἐγκρατής,
μέσος δίκαιος ,
πρεσβύτης εὐβουλος,
5 τελευτῶν ἄλυπος.

Αἱ Χανούμ, Αποτύπωμα παπύρου με κείμενο του Αριστοτέλη σε πλίνθο

